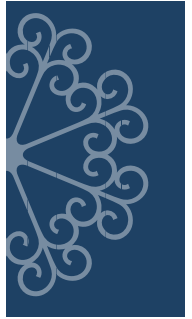

בית מדרש

520

פרשת ויקרא - זכור

זמני כניסת ויציאת השבת

✡	🕒	
18:30	17:16	ירושלים
18:31	17:34	בני ברק
19:30	18:22	ציריך
19:25	17:56	וינה
19:51	18:41	אנטוורפן
19:56	18:38	פריז
19:06	18:02	לונדון

דבר הישיבה

חמימות לימוד התורה - מבטלת את קרירות עמלק

מִרְן רֵאשׁ הַיְשִׁיבָה שֶׁהִיא הַגֵּר"ח שְׁמוּאֵל בֶּן זַצְ"ל הָיָה אוֹמֵר, כִּי נִרְאָה בֶּן הַבְּלִיעַל, יוֹדֵעַ הוּא שְׂאֵמְבִטִי רוֹתַחַת גּוֹרֵמַת לְכוּוִיּוֹת קְשׁוֹת, אֲךָ הוּא אֵינּוּ שֶׁם עַל לְבוֹ, כֹּל זֶה אֵינּוּ נּוֹגֵעַ לוֹ כֹּלל, וְלִכֵּן הוּא קוֹפֵץ אֶל תּוֹךְ הָאֵמְבִטִי:

עֲלִינוּ לְדַעַת כִּי כֹל הָרַע שֶׁבְעוֹלָם וְהַפְחִיתוֹת שֶׁבְאָדָם נִמְצָאִים וּמוֹשְׁרִים בְּעַמְלָק, וְכֹל הָרוּעַ שֶׁבּוֹ נִכְלָל בְּתִיבוֹת אֱלוֹ "אֲשֶׁר קָרָךְ בְּדֶרֶךְ", אֲשֶׁר קָרָךְ - פִּירוּשׁוֹ צִיָּנָה וְקִירָר אֶת הַלֵּהָט וְהַלְהָבָה שֶׁהוּא יוֹקֵדִים בְּךָ אַחַר יְצִיאָתְךָ מִמִּצְרַיִם, וְקִרְרוּת זוֹ הִיא מִקּוֹר כֹּל הָרַע וְהַקְטָנוֹת שֶׁבְאָדָם.

וְמָה הָעֵצָה לְכָךְ? אִמְרַן מִרְן רֵאשׁ הַיְשִׁיבָה הַגֵּר"ח שְׁמוּאֵל בֶּן זַצְ"ל בְּשִׂיחָתוֹ לְבִנָּי הַיְשִׁיבָה, הָעֵרְבוּת הַיְחִידָה לְהַגְבִּיר אֶת כּוֹחוֹ שֶׁל יִשְׂרָאֵל נֶגְדַת כַּח עַמְלָק הוּא עַל יְדֵי שִׁימוֹר אוֹתָהּ 'אֵמְבִטִי רוֹתַחַת', כְּלוּמָה לְשִׁמּוֹר עַל חֲמִימוֹת לִימוּד הַתּוֹרָה, עַל יְדֵי לִימוּד עִם 'קוֹלוֹת וּבְרִיקִים' - כְּפִי שְׁנִיתָנָה הַתּוֹרָה בְּסִינַי, וּמִתּוֹךְ רִיתַחַת דְּאוֹרִייתָהּ, וְכַשֵּׁם שֶׁנִּצְטַוּוּנוּ בְּמַלְחַמַת עַמְלָק לְמַחוֹת אֶת זְכוֹרוֹ מִן הָעוֹלָם, וְלֹא הָיָה דִּי בְּהַרְיָגָתוֹ בְּלִבָּהּ, אֲךָ בְּמַלְחַמַת הַיָּצֵר, מוֹטֵל עֲלֵינוּ לְהַלְחֵם בְּקִרְרוּת בְּעִבּוּדַת ה' הַבָּאָה עַל יְדֵי עַמְלָק, עַד שֶׁלֹּא יִשְׁאֵר מִמֶּנָּה כֹּל זָכֵר.

"הנה הפשטתם צורת הישיבה, וקלטתם רוח ורצון הישיבה, ובוזה עשיתם לכם חבורה לילך בעקבות רוח הישיבה, ובכל מקום שאתם נמצאים לקחתם זאת כאילו להיות עם הישיבה בין כתלי הישיבה" (מִרְן הַמְשִׁיחַ הַגֵּה"צ רַבִּי יְרוּחָם לִיבּוּיץ זְצוּק"ל מְמִיר)

מתורת רבותינו

רק ע"י שמיעת הלב ניתן ללמוד תורה כדבעי

ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר (א, א)

אֲנִי מִתְפַּלְלִים "וְתֵן לְבַבְנוּ לְהִבִּין וּלְהַשְׁכִּיל, לְשִׁמּוֹעַ, לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד", גַּם אַחֲרַיִם שֶׁהָאָדָם מִבִּין וּמִשְׁכִּיל, אֵין זֶה בְּהַכְרַח שִׁיזְכֶּה 'לְשִׁמּוֹעַ' אֶת דְּבַרֵי הַתּוֹרָה, וּלְפִיכֵךְ קוֹדֵמַת בְּקִשָּׁה זוֹ לְבַקֵּשׁת 'לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד', מִשּׁוּם שֶׁרַק עַל יְדֵי הַזְכוּת הַמִּיּוּחָדַת שֶׁל שְׁמִיעָה אֲפֻשֶׁר לְלַמֵּד תּוֹרָה כְּדַבְעִי, לְגַדּוֹל בְּתוֹרָה וּלְלַמֵּדָה לְאַחֲרִים.

אֲמַנֵם פְּשׁוּט שְׁכַדִּי לְזָכוֹת 'לְשִׁמּוֹעַ' עַל הָאָדָם לְהַתְכוּנֵן לְכָךְ כְּרָאוּי, וְכִפִּי שְׁמִשָּׁה רִבִּינוּ הַכִּין אֶת נַפְשׁוֹ וְלִיבּוֹ עַד שֶׁהִגִּיעַ לְדֶרֶגַת "וַיִּשְׁמַע אֶת הַקּוֹל מִדְּבַר אֱלֹהִים" (בְּמִדְבָר ז, פט), כִּךְ גַּם כֹּל אֶחָד שְׂרוּצָה לְזָכוֹת לְשִׁמּוֹעַ אֶת קוֹל הַתּוֹרָה צָרִיךְ לְהַכִּין אֶת נַפְשׁוֹ וְלְבַקֵּשׁ שְׁלִיבוֹ יִהְיֶה רָאוּי 'לְשִׁמּוֹעַ', וְכֵן בִּיקֵשׁ שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ "וְנִתַּן לְעַבְדְּךָ לֵב שׁוֹמֵעַ" (מַלְכִים א ג, ט), וְהֵינּוּ מִשּׁוּם שֶׁאֵף שְׁמִיעַת הַדְּבָרִים הִיא בְּאוּזוֹן, אֲךָ עֵיקַר כַּח הַשְׁמִיעָה הוּא בְּלֵב. וְכֵן מְדוּיָק בְּנוֹסַח הַבְּקִשָּׁה בְּתַפִּילָה "וְתֵן לְבַבְנוּ לְהִבִּין וּלְהַשְׁכִּיל לְשִׁמּוֹעַ", כִּי רַק ע"י שְׁמִיעַת הַלֵּב נִתֵּן לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה וּלְלַמֵּד אוֹתָהּ כְּרָאוּי.

שיחות רבי נתן צבי-בפרשתנו

הַקּוֹל הוֹלֵךְ וּמִגִּיעַ לְאֹזְנֵי, וְכֹל יִשְׂרָאֵל לֹא שׁוֹמְעִין. יִכּוֹל אֵף לְהַפְסִיקוֹת הִיתָה קְרִיאָה, ת"ל "וַיְדַבֵּר", לְדִיבּוֹר הִיתָה קְרִיאָה וְלֹא לְהַפְסִיקוֹת. וְמָה הִיוּ הַפְסִיקוֹת מִשְׁמִשׁוֹת, לִיתֵן רִיחַ לְמִשָּׁה לְהַתְבוֹנֵן בֵּין פְּרִשָּׁה לְפְרִשָּׁה וּבֵין עֵנִין לְעֵנִין, ק"ו לְהַדְיוּט הַלּוּמָד מִן הַהַדְיוּט. (רַש"י)

וְאִמְרוּ בְּתַנּוּחָמָה (וַיְקַרָּא א) "וְאִם תֵּאֵמַר, כִּשְׁהִיא מְדַבֵּר עִם מִשָּׁה בְּקוֹל נִמּוֹךְ הִיא מְדַבֵּר וְכוּ, לֹא הִיא מְדַבֵּר אֲלֵא בְּקוֹל מִתֵּן תּוֹרָה שֶׁשְׁמַעוּ יִשְׂרָאֵל וּמִתּוֹ בְּדִיבּוֹר רֵאשׁוֹן וְכוּ, וְכִי מֵאַחֲרַיִם שֶׁבְּקוֹל גְּבוּהָ הִיא מְדַבֵּר, לְמָה לֹא הִיוּ שׁוֹמְעִים, לְפִי שֶׁגָזַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַדִּיבּוֹר שִׁיֵּצֵא וְהִלֵּךְ אֲצֵל מִשָּׁה וְעִשָּׂה לוֹ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁבִיל שְׁבוּ יוֹצֵא הַקּוֹל עַד שִׁגִיעַ לְמִשָּׁה וְלֹא נִשְׁמַע לְכַאֵן וְלְכַאֵן וְכוּ, שְׁנֵאֵמַר, וַיְקַרָּא אֶל מִשָּׁה וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו, אֵלָיו הִיא נִשְׁמַע וְלֹא לְאַחֲרָיִם."

אִמְרַן מִרְן רֵאשׁ הַיְשִׁיבָה הַגֵּר"ח שְׁמוּאֵל בֶּן זַצְ"ל בְּשִׂיחָתוֹ לְבִנָּי הַיְשִׁיבָה, מְבוֹאֵר מְכַאֵן שֶׁלֹּא כֹל אָדָם זוֹכֵה לְשִׁמּוֹעַ אֶת קוֹלוֹ שֶׁל הַקָּב"ה, קוֹל הַתּוֹרָה, וְאֵע"פ שְׁנִיתָנָה הַתּוֹרָה לְכֹלל יִשְׂרָאֵל, מְכֹל מִקּוֹם לֹא כֹל אֶחָד זוֹכֵה לְשִׁמּוֹעַ אֶת 'קוֹל' הַתּוֹרָה. וְעַל שְׁמִיעָה זוֹ

חביבה תורתו של עני שנותן נפשו עליה

ונפש כי תקריב (ב, א)

לֹא נִאֲמַר נֶפֶשׁ כֹּל קִרְבָּנוֹת נִדְבָה אֲלֵא בְּמִנְחָה, מִי דִרְכוּ לְהַתְנַדֵּב מִנְחָה? עֵנִי, אִמְרַן הַקָּב"ה מַעֲלָה אֲנִי עֲלֵיו כְּאֵלוֹ הַקְּרִיב נַפְשׁוֹ. (רַש"י)

בְּשִׂיחָה שֶׁנִּשְׂאָה הַגֵּה"צ הַמְשִׁיחַ רַבִּי יַחְזַקְאֵל לַוִּינְשְׁטֵיין זצ"ל לְפָנָי בְּנֵי הַיְשִׁיבָה בְּשַׁנְחָאֵי אֵמָה, רוֹאִים אֲנִי כִּי הַתּוֹרָה מַחְשִׁיבָה אֶת קִרְבָּנוֹ שֶׁל הָעֵנִי, מִפְּנֵי שֶׁבְּקִרְבָּנוֹ יֵשׁ יוֹתֵר מִסִּירוֹת נֶפֶשׁ, וְעַל כֵּן שׁוֹרְפִים אֵף אֶת הַנּוּצוֹת שְׂרִיחַן רַע, כְּדִי שִׁיֵּא הַמִּזְבֵּחַ שֶׁבַע וּמְהוּדָר מִקִּרְבָּנוֹ שֶׁל עֵנִי.

לבקר בהיכלו

מאות מבני צרפת
השתתפו השבוע במעמד
כבוד התורה לכבודה
של ישיבת מיר, בראשות
רבותינו ראשי ורבני
הישיבה שליט"א

לשבת זכור

בטעם עונשו של עמלק שנצטוו למחות אותו ואת זכרו

אֲשֶׁר קָרַב בְּדָרְךָ וַיִּזְנֶב בְּךָ כָּל הַנְּחֻשָׁלִים אַחֲרֶיךָ וְאֵתָה עִיף וַיִּגַע וְלֹא יָרָא אֱלֹקִים (קריאת זכור - דברים כה, יח).

יותר מכל העמים בעבור כי כל העמים שמעו וירגזון ועמלק בא ממרחק כמתגבר על השם ולכך אמר ולא ירא אלוקים".

לכן עלינו להשתדל מאד שיהיה לנו לפחות הרגש מסוים ביראת שמים, כי מי שאינו ירא כלל עונשו חמור וכש"נ. ובאמת מדריגת יראת שמים מגעת עד לשלימות, וכבר הזכרנו כמה פעמים דברי הרבינו יונה (שע"ת, ג, קסט) כל מי שאינו דואג ומצטער על חטאתו הרי זה ראה לחסרון יראת שמים.

אור יחזקאל - יראה ומוסר (מאמר חובת העל)

הזכרנו כמה פעמים דברי הרבינו יונה (שע"ת, א, ה) "כל שאינו נזהר מחטא ידוע ואינו מקבל על עצמו להשמר ממנו קראוהו חכמי ישראל מומר לדבר אחד ואת פושעים נמנה וגדול עונו מנשוא". על אחת כמה וכמה כאשר מופקע מאיזה מעלה מן המעלות ובפרט מיראת שמים, ודאי שאין לו תקוה לזכות להגיע לשלימות ולקיום הנדרש מאתו.

וכבר פירשו הראשונים [ראה רמב"ן ואבן עזרא (שמות, יז, טז)] בטעם עונשו של עמלק שנצטוו למחות אותו ואת זכרו, ועליו נאמר "מלחמה לד' בעמלק", וז"ל הרמב"ן "וטעם העונש שנענש עמלק

שח הגה"צ המשגיח רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל: ראשית העבודה המוטלת עלינו היא השגת יראת שמים, ודאי, מדריגות רבות יש ביראת שמים, וכפי המעלות שהשיג כן יגיע לשלימות, וכבר כתבו כן בכל עניני השגת המעלות, אמנם לכל הפחות חייב להשיג מדריגה כל שהיא ושייכות מסוימת ליראת שמים. אמנם כאשר האדם רחוק מכל זיקה ליראת שמים ואין לו שייכות כלל ליראה, אסונו וסכנתו רבה לאין שיעור וכתב הגרי"ם ז"ל (אור ישראל, הערה למכתב ל) כאשר מאבד האדם איזה הרגש בכל פרט ופרט מהמצוות עונשו רב לאין שיעור, וכבר

פורים

ללמוד מהמן הרשע, להיות רעב - לתורה!

שח מרן ראש הישיבה הגר"צ פינקל זצ"ל בשיחתו לבני הישיבה:

מרגלא בפומיה של מרן ראש הישיבה הגר"צ פינקל זצ"ל, לומה: שיש ללמוד מהמן הרשע, את ה"וכל זה איננו שווה ל". להרגיש תמיד רעב וחסרון, כשם שאצל המן הרשע היה לו הכל בשלימות, עושה, בנים וכבוד בלי סוף, ולמרות זאת העובדה שיהודי אחד לא נתן לו כבוד גרמה לו להרגשה שהכל לא שווה לו. כך צריכה להיות השאיפה אצל בן תורה, אפילו אם הוא למדן ויש לו ידיעות נרחבות, צריך לשאוף תמיד לעוד.

פורים. כטוב לב המלך ביין, כאשר רבינו והתלמידים, בתוכם ר' אורי עצמו שתו והתבשמו כמצוות היום, ביקש ממנו רבינו להתלוות איתו לבית חותנו מרן ראש הישיבה הגאון רבי ביינוש זצ"ל. בדרך דיבר איתו בלימוד כסוגיית חרדל בכבא בתרא שנלמדה אז בישיבה. אומר רבי אורי: "הליכה זו עשתה עלי רושם, והטביעה בי את החותמת של בחור ישיבה", אפילו בפורים, בעיצומה של השמחה, לא נוטשים את הסוגיא.

רבינו הצליח להשריש יסודות אלו בלב תלמידיו. כמחזה קבוע ניתן היה לראות את תלמידיו מלווים אותו בדרכו מהישיבה לביתו, וכן כשהלך לשמחות היו עומדים סביבו ומדברים עמו בלימוד. תושבי רחוב מגוריו, לא יכולים לשכוח את המחזה המרהיב, איך הוא צועד ברחוב בקומתו התמירה, כולו אומר כבוד ועדינות של צלם אלוקים, כשמסביבו עדת תלמידים שמשוחחים אתו בלימוד.

היה טבעי אצלו שכל זמן ועת הוא קודש ללימוד התורה. מספר תלמיד קרוב, רבי אורי טלסניק, שבשנה אחת ביום הפורים התקיימה בישיבה מסיבת

אומץ לבו וזריזותו של מרדכי הצדיק

ומרדכי לא יכרע ולא ישתחוה (אסתר ג, ב).

שח המשגיח הגה"צ רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל: כמה יש להתפעל מאומץ הלב של מרדכי, שלא קם ולא זע, אפילו כשנגזרה כבר הגזירה, ומכל מקום לא נכנע לפני המן. וכן "בכל יום ויום מרדכי מתהלך

ואז הכל הלך בנקל.

יד יחזקאל (עמ' קנט)

לפני חצר בית הנשים לדעת את שלום אסתר" איך לא נתקררה אצלו בשום יום אותה הזריזות - אין זה אלא אותה המידה, שמשקיבל על עצמו באומץ לב להיות נושא בעול עמה, נעשתה כעצם מעצמיו

צא וראה כוחה של תפילה

צומו עלי ואל תאכלו ואל תשתו... ובכן אבוא אל המלך (ג, ט).

דרש המשגיח הגה"צ רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל: בזכות מה זכו ישראל להינצל מיד המן ואחשוורוש מגזירת "להשמיד להרוג ולאבד".

הדבר מפורש במגילה: "וצומו עלי ואל תאכלו ואל תשתו שלשת ימים לילה ויום, גם אני ונערוטי אצום

נגהם - ואין משגיח. האבות התייאשו (כמבואר במדרש רבה בפסוק זה עיי"ש). ואדם כשר שעומד בתפילה מבטל את רוע הגזירה!

אור יחזקאל (ח"ג עמ' קצה)

צא וראה כוחה של תפילה: התורה חגרה שק ולבשה בגד אלמנות - ולא יכלה לעזוז המלאכים עומדים להיבטל מן העולם - ואין עצה. חמה ולבנה אוספים

ג' לקחים ותובנות - מהנהגת אסתר המלכה

אחרי ג' ימי הצום - "ותלבש אסתר מלכות". - אמרו חז"ל (מגילה יד): שלבשה רוח הקודש קודם שנכנסה למלך ואחר כך זימנה את המן למשתה. ולמה עשתה כן? אמרה אסתר: "אולי ירגיש הקב"ה ויעשה לנו נס". ופירש רש"י: "ירגיש הקב"ה שאני צריכה להחניף לרשע זה, ולזלזל בכבודי".

ב) יש בכוחה של "שבירת מידה של יחיד" (-הבלגה) בכדי להזמין את המן הרשע לסעודה.

ג) יש בכוחה של "שבירת המידות" להציל את כלל ישראל כולו.

ספר זיכרון לזכרו

אמר מרן ראש הישיבה הגר"ח שמואלביץ, שלושה דברים למדנו מדברי חז"ל אלו:

א) יש מצבים שאפשר לאדם ללבוש מלבוש של רוח הקודש, כמו שלובשים מלבוש ממש, והיה צורך בכך, כי אי אפשר להיכנס למלך אחר שלושה ימי תענית ולישא חן, במראה כזה.

המשגיח הגה”צ רבי יחזקאל לוויןשטין זצוק”ל

יובל שנה לפטירתו – ח”י אדר תשל”ד

השיחות והועדים של הגה”צ המשגיח זצ”ל

הקדושה – תחת כנפי הוד כבוד המשגיח, כאשר כל באיה חשו שזכרון יציאת מצרים הוא מעיקר תורתנו ומיסודות חינוכנו.”

ואכן בכל שנה, כאשר באים שוב לקרוא את הפרשות של חומש שמות, צפה ועומדת מול עיני דמותו הטהורה של המשגיח. הוא וחומש שמות היו תרי רעין דלא מתפרשין. בחומש שמות מפורשות כל נפלאות השם במצרים וכל יסודות האמונה, וכך גם המשגיח השקיע את עיקר עבודתו הרוחנית באמונה ואמונה ושוב פעם אמונה, וראה נחיצות תמידית ויום-יומית לעורר ולהחיות

יציאת מצרים ואמונה, דברים מפורסמים ונדושים. זאת משום שהכל מכוסה במעיל של פשטות.

”המשגיח היה אומר את מה שהוא חי, מבלי צורך להרשים את השומעים בדברים מיוחדים.”

כמה נכונה היא ההגדרה הקולעת הזאת!

בזמנו כששמעתי את השיחות לא הבנתי את עומקן, רק ראיתי דמות חיה שהשפיעה יראת שמים, וזעקה את המילים הפשוטות והידועות, ותו לא. אך לימים, כשהתבגרתי ושחזרתי את אשר ראיתי ושמעתי, הבנתי כמה הכרת הטוב חב אני לאבי, שטרח לקחת אותי

לרגל יום השנה, מגישים אנו בפני הקוראים תיאור מרתק מהגאון רבי אליעזר טורק שליט”א שזכה בילדותו לשמוע שיחות מגה”צ המשגיח זצ”ל – יריעה מיוחדת מתוך ספרו ’אוצרותיהם אמלא’.

אחת מחוויות הילדות שמעוררות בי עד היום כיסופין וערגה, היא שיחותיו של המשגיח. בכל שבת ושבת, בפניא דמעלי שבתא, היה אבי מורי זצ”ל מזדרז לסיים את הסעדה השלישית, ומאיץ את צעדיו אל חדר האכל של הישיבה, שם נמסרה אז השיחה הקבועה של הגאון הצדיק רבי יחזקאל לוויןשטין זצ”ל.

היה חשוב לו שאנו הילדים נתלווה אליו, כדי שגם אנחנו נספוג מאותו מקור השראה עילאי ומקודש.

כילד צעיר לימים, אכן לא הבנתי כמעט דבר, אך גם אני חשתי את עצמי כמי ששותה את דברי המשגיח, משום שהלהט בדיבורו, הרצינות המיוחדת, הקול הרוטט והומה ביראת שמים זכה וטהורה, חדרו לעצמותינו וגרמו לנו להתרומם לפסגות אחרות.

עדיין מהדהדות באוזני מילים מסוימות בשיחות, אותן היה המשגיח חוזר ושוב פעם אחר פעם בהברה פולנית נוקבת ובנהמת לב, תוך כדי דפיקה עזה על הסטנדר: ”אמונה!” ”יציאת מצרים!” ”תורה!” ”תפילה!”...

דבר פלא היה אצל המשגיח. למרות שבמבט שטחי היה נראה כי הוא מדבר דברים פשוטים ומוכרים, השפעתו על מגוון השומעים היתה עזה ביותר: על תלמידי חכמים שנמנו בין גדולי הדור, לצד אנשים פשוטים, בחורים צעירים ואף ילדים. כולם, כל אחד לפי רמתו והבנתו, מצאו טעם בשיחותיו וחשו שהן דבר מרומם ומלהיב.

הגאון הצדיק רבי שלמה וולבה זצ”ל, עמד על נקודה זו בהספדו בישיבת ’באר יעקב’, והסביר זאת כך:

”היתה לו למשגיח פשטות מיחדת אותה ינק ממרן החפץ חיים זצ”ל. אצל החפץ חיים ראו פשטות שהסתירה את העמקות והגדלות העצומה. כל המעלות הגדולות הוכנסו בתוך הפשטות. הנה בעת דרשתו המפורסמת של החפץ חיים במעמד הכנסיה הגדולה, ישבו גם ארזי הלבנון: רבי חיים עוזר גרודז’ינסקי, רבי מאיר שפירא ועוד מגדולי ומאורי הדור, וכלם שמו אזניים כאפרכסת לשמוע כל הגה שיצא מפיו. כל אחד שמע מה שהוא היה צריך לשמוע, ומה שהיה מסוגל לשמוע. הגדולים שמעו חדושים עצומים ונפלאים והתפעמה רוחם, ואלו האנשים הפשוטים שמעו דברים פשוטים.

”כך גם היה אצל רבינו המשגיח”, השווה הרב וולבה. ”הפשטות בדברים לא היתה באמת פשוטה כל עיקר. אדרבה, הרבי הגאון הקדוש בעל הבאר משה מאזרחוב זצ”ל, שהיה מגדולי הדור ממש, הצביע לי פעם על שיחה אחת של המשגיח ואמה: ’זה קטע שלקוח מיעף חיים’, זה יסוד שמופיע בספר קבלה פלוני, זה מופיע בספר קבלה אלמוני... ומדבריו למדתי כי כל שיחה של המשגיח הייתה בנויה בעמקות גדולה. ואלו אנו כשמסתכלים על שיחותיו – נראה לנו שכתובים שם דברים פשוטים,

נראים משמאל לשימין הגאונים: ר’ חיים נברוצקי, ר’ חיים שמואלביץ, ר’ יחזקאל, ר’ אליעזר יהודא, ר’ הרצל קוליק - מר לרנר

עמו לאותן שיחות.

מלבד המראה המפעים שחדר בי עמוקות, הרי גם מסריו הנוקבים שהיו נראים לנו בזמנו דברים נכוחים ופשוטים, ככל שמשמשנו בהם – מצאנו טעם ונוף חדש בהבנת ההתרחשויות של יציאת מצרים. הם הביאו אותנו להסתכלות מחודשת על העניינים היסודיים ורמי המעלה של האמונה, ודבר שפתים אך למחסור.

אחד מתלמידי המשגיח מתאר את עניין יציאת מצרים, בחיי חיותו של המשגיח, כך:

”מי שזכה להסתופף בהיכלא קדישא בתפארתה, חש בעליל כי זכירת יציאת מצרים היא עיקר בדת, ולא די שלא תשכח מעמנו כשמזכירה פעם בשנה בסדר ליל הפסח, אלא תמיד לא ימיש זכרונה מלבנו.

”כשהיה מגיע זמן קריאת התורה בפרשיות שובבי”ם, כבר מפרשת ויגש חשו כי הגיע הזמן לרכוש ’פספורט’ ליציאת מצרים... באולם הישיבה הדהד מה שאמרו בקלם כי יציאת מצרים בגדר אב לבנין הרוחני המורכב והשלם של עם ישראל ואת הכל יש לייסד על גבי פרשיות אלו... וכמה מרוממת היתה הרוח בישיבה

בו ובשומעי לקחו את יסודותיה ועיקריה!

כל יום ויום בפני עצמו, חי המשגיח את יציאת מצרים באופן חושי, טרח עמל ויגע בתמצית כוחותיו לתקוע זאת כמסמרות בלבו, משומעי לקחו ותלמידיו דרש ותבע כל העת – לבסס את כל מהלך החיים על יציאת מצרים ולאורה.

כדי לקבל מעט מושגים מהי אמונה יום-יומית, במהלך חייו של המשגיח וחיבורו התמידי עם עניין יציאת מצרים, נספר את עדותו הנפלאה של מקורבו, הגאון הצדיק רבי מנחם מנדלסון זצ”ל.

רבי מנחם נמנה על תלמידיו הוותיקים של המשגיח, שזכה לשמוע את שיחותיו בקביעות עוד בימים בהם שימש כמנהלה הרוחני של ישיבת ’מיר’ בירושלים. לאחר השיחה היה זוכה רבי מנחם להסיעו ברכבו חזרה לבני-ברק, והיו הן עבורו שעות של קורת רוח במחיצתו. רבי מנחם הוציא לאור לפני כמה שנים את הספר הנפלא ’עבודת יחזקאל’, מרשימותיו ומחברותיו מאותן שנים.

רבי אהרן דוד חדש תשפ"א	רבי אריה פינקל תשע"ו	רבי רפאל שמואלביץ תשע"ו	רבי נתן צבי פינקל תשע"ב	רבי בנימין ביינוש פינקל תש"ן	רבי נחום פרצוביץ' תשמ"ז	רבי חיים שמואלביץ תשל"ט	רבי יחזקאל לוויןשטין תשל"ד	רבי חיים זאב פינקל תשכ"ה	רבי אליעזר יהודה פינקל תש"כ
------------------------	----------------------	-------------------------	-------------------------	------------------------------	-------------------------	-------------------------	----------------------------	--------------------------	-----------------------------

הקדמת מחצית השקל – להציל את עם ישראל בטבע

שיחה שנשא הגה"צ המשגיח רבי יחזקאל לוינשטיין זצוק"ל בהיכל הישיבה בשנחאי - תענית אסתר שנת תש"א:

שהוא פגום בו וישלים זה בדרך הטבע החסרון שלו, וזהו יסוד חזקה.

ויש בכל דבר דרך גשמי ורוחני, חז"ל אמרו שהקב"ה הקדים מצות מחצית השקל כדי שיכפר על הכסף שיתן המון, זה מהלך הטבע - אתה עושה מכירה אני קודם כבר עשיתי מכירה, כל התורה כולה היא עד"ז, רק עצות ודרכי טבע פשוט לשמור את ישראל. וכן צריך להבין בזמן שעושים רצונו של מקום, אין מתייראין מכל אלו האותות דהבורא הוא למעלה מכל הנבראים ומכל הכוחות, וע"כ מי שמודבק בו הוא למעלה מכל המהלכים של הטבע.

ונוראות מה שיש בכוח מעשה בעולם המעשה בנתינת שקלים, ואפי' אם א"א שיבטל מאותות השמים אל תתייראו, כשנדבקים בבורא עולם - 'אברם אינו מוליד אברהם מוליד' וכו'. סתם לשנות המזלות זה לא ניתן, ואפי' אחר ה'צא מאיצטגנינות שלך' עוד לא לגמרי הוא וצריך עוד לעצה, רק שזה גורם שימצא עצה ע"פ מהלך טבעי.

בקצרה, אי אפשר להישאר כך בלי התעוררות. צריך להשתמש בהזדמנות זו שהתענית הוא ערב מאורע זו של הלוקי, ואנו רואים איך שמרדכי לקח תינוקות וצמו שלושה ימים ובפסח עשו צום, צריך לצאת מהתענית שרצונו יהיה להתקרב לבורא עולם, ומי הוא שאינו מרגיש רואה חסד השי"ת אתנו כל העת, ושהכין בעדנו מקום זה - בהכ"נ 'בית אהרן' בשנכיי מיוחד ומזומן בעדנו לכל דרכינו והשגחה פרטית. (מתוך 'זכרון יחזקאל').

שהמאורות לוקין סימן רע לשונאי ישראל, אפי' כשהחמה לוקה. משל לרב שנכנס עם הרצועה, מי מתיירא, מי שרגיל ללקות, ובנ"י רגילים ללקות. ובפרט ליקוי לבנה כללי שנופל בפורים זה וער"ח ניסן לקוי חמה חלקי, אין לשער גסות הרוח ואכזריות לב האדם שאינו משים לב לכל זה. אנו שקטים לגמרי, אין לנו שום פחד, ואין זה ממידת הבטחון! בדרך הטבע מרחפת עלינו ר"ל סכנה גדולה והעצה לזה לימוד תורה. אבל לא כמו שאנו רגילים להשתמש בזה בדרך סגולה סתם - תורה מגינה, אבל צריך לדעת כי לשינוי בדרך הטבע צריך עבודה רבה, מהלך הטבע גם לזה שלא יוכל לשלוט עליו המזלות הטבעיים, וכמו שמבאר האבן עזרא בפ' משפטים 'וברך את לחמך' - דכאשר האדם מחזק את חלק הנשמה ממילא יכול לדחות כל נגעי הגוף, וצריך לחזק החלק הזה. וכן בדבקות בשי"ת נתעלה לעולם שאינו נופל תחת ממשלת המזלות, וצריך דבקות כזה שלא יהא תלוי ומקושר כלל בדרכי הטבע.

וע"כ מלבד הסגולה שבתורה שהיא למעלה מדרך הטבע יש בתורה מהלך טבעי, וכמו שבלחם יש ג"כ מלבד הטבע מוצא פי ה' ולא על הלחם לבדו יחיה, כן הוא בתורה. וכמו שבלחם לא יבטח האדם רק על המוצא פי ה', רק ישקוט רעבונו קודם בלחם, כן בלימוד התורה 'בראתי תורה תבלין'. וכמו שב'סמי רפואה' כמו שישנם סמים לכל המחלות, כן יש בתורה בכל חלק רפואה פרטית למחלה פרטית מלבד שהיא רפואה כללית, וכשאדם חוטא בחלק ידוע צריך ללמוד קודם מקצוע זה שחסר לו או

[מובא פעם נוספת (הבאנו באחד בגליונות לפני כמה שנים) לרגל יום הזיכרון של המשגיח הגאון הצדיק זצוק"ל, י"ח באדר מדברי תורתו הקדושים ניתן ללמוד גם על מאורעות אותה תקופה נוראה].

"כמעט שאי אפשר להבין באיזה זכויות אנו חיים עכשיו, עכ"פ צריך לחשוש שמא הננו אוכלים ח"ו כל זכויותינו ולא יספיק גם זכות אבותינו, דבמצב זה שאנו חיים שכל העולם נאנחים מהצרות ויסורים ר"ל, נגדרנו בזויות בטוחה ב"ה בתקופה כזו שהנביא צייר דמותה כדמות ברזל, וכל הארבע מלכויות היה להם נקודה אחרת, הראשונה כבוד וכו' מלכות יון חכמה והרביעית עיקר מגמתה חורבן ר"ל. (זממו אל תפק' - ארז"ל זו גרמני' של אדום, שאלמלי הן יוצאין מחריבין את כל העולם כולו), זהו הדמיון של ברזל שמשבר ומחבל הכל. וכשמתבוננים רואים שהרשע ימ"ש שכל כוונתו להחריב העולם ולברוא אח"כ האדם הנעלה שלא יהא בו שמץ מרוח הישראלי. ואם אינם רואים שנתקיים דברי חז"ל בכל התוקף של המילה 'מלך קשה כהמן' - המן כאפס לנגדו לגבי כל ההיקף שמתכוון הרשע היטלר ימ"ש זממו אל יפק!!!

ועוד נוסף ע"ז, הנה נופל בפורים זה ליקוי לבנה כללי ועוד אח"כ ליקוי חמה, ואין זה כל כך פשוט שאנו במנוחה מזה, ואומרים תיכף "מאותות השמים אל תחתו", וכמו שיוציאים ביום הדין מבית המדרש צריך לילך בשמחה שמשסתמא יזכה בדין, וזה נקל אצלנו, אבל אין זה מצד הטוב.

ואנו רואים שחז"ל אמרו במס' סוכה דף כ"ט בזמן

לך כנוס: במעמד אלפי תלמידי הישיבה

עצרת תפילה מרכזית וזעקה בכל בתי המדרש הגדולים בישיבה, בראשות ובהשתתפות מרנן ראשי ורבני הישיבה שליט"א והגה"צ רבי שמעון גלאי שליט"א

